

tudi le nekoliko soldov v vozovih (stellwagen), ki vsacih 5 minut sèm ter tjà švigajo.

Popotnikom v Dunajsko razstavo na znanje.

C. k. ministerstvo kmetijstva samo je poslalo družbi kmetijski Kranjski oglas, v katerem Dunajski mestni magistrat naznanja, da je skrbel za dober kup stanovanja. Po željah sl. ministerstva naznanja podpisani odbor, naj popotniki, ki pridejo na Dunaj, se oglasijo v sledečih javnih pisarnicah (Auskunfts-Bureau), ki so od 9. ure zjutraj do 4. ure popoldne odprte:

v mestu v mestni hiši: „Wipplingerstrasse“ Nr. 8;

v predmestju Leopoldstadt: „kleine Sperlgasse“ Nr. 10;

v „Landstrasse: „Gemeindeplatz“ Nr. 3;

v „Wieden: „Schäfergasse“ Nr. 3.

Tukaj zvedó za cenó stanovanje za eno osebo ali tudi za več oseb, le za eno noč ali za več dni in noči.

Odbor družbe kmetijske Kranjske
v Ljubljani 12. julija 1873.

Šolske stvari.

Postava veljavna za Kranjsko,

ktera določuje pravne razmere učiteljev na
javnih ljudskih šolah.

(Dalje.)

IV. Oddelek.

Kako se učitelji v pokoj devljejo in njih
zapuščeni preskrbljujejo.

§. 57. V pokoj se postavi učitelj takrat, kedar se je po zvestem spolnovanju svoje službe v letih postaral ali kedar zavoljo težkih telesnih in dušnih slabosti ali zavoljo družih obzira vrednih razmer svoje službe ne more dalje opravljati. To se izreče, ako učitelj sam prosi, ali kedar se to brez njegove prošnje uradno ukrene.

§. 58. Kdor se pa prostovoljno službi odpové, ali samooblastno službo popusti, zgubi pravico postavljen biti v pokoj. Za tako prostovoljno odpoved se jemlje tudi, ako se nadučiteljica ali učiteljica omoži brez dovolitve okrajne šolske oblasti; ravno tako, ako se oženi učitelj, ki ni za trdno postavljen, brez privoljenja okrajne šolske oblasti (§. 38).

§. 59. Kedar se učitelj prostovoljno odpoveduje službi ali kedar se stavlja v pokoj, ne sme vendar brez posebnega privoljenja deželne šolske oblasti pred koncem šolskega leta iz službe stopiti, takrat mora pa tudi izprazniti stanovanje in odstopiti zemljišča, sklenjena s službo; vžitek od njih se preračuni po §. 78.

§. 60. Koliko dobiva učitelj pokojnine (odpravnine ali penzije), ravna se po letni plači kakor tudi po službenih letih v pokoj postavljenega.

§. 61. Letna plača, ktera se tu šteje, je tista, ktero vživa učitelj tisti čas, ko se devlje v pokoj. Doklade za službena leta, ktera doraščajo pri najmanjši letni plači tam, kjer ni pomikanja po stopinjah na višo letno plačo, kakor tudi opravilne doklade ravnateljev in nadučiteljev (§. 32.), naj se imajo za dele te letne plače.

§. 62. Šteje se tisti službeni čas, kterege je kdo opravivši preskušnjo o učiteljski pripravnosti služil na kaki javni šoli (§. 56. drž. postave od 14. maja 1869. leta). Tudi pretrgana leta se službenim letom prištevajo, ako se izkaže, da učitelj ni bil kriv pretrganja.

§. 63. Kdor ta čas, ko se devlje v pokoj, nima deset števnih let (§. 62), ta se odpravi s tem, da se mu izplača poldrugoletni znesek njegovne števnice (§. 61.) letne plače.

§. 64. Tisti, ki se devljejo od začetka enajstega do petnajstega pa števnega leta (§. 62.) v pokoj, dobé tretjino števnice letne plače kot penzijo. Z izpolnjenim petnajstim službenim letom dobivajo pravico do treh osmin, in ko zopet izpolnijo pet let, dobé daljno osmino, in ko izpolnijo štirideseto leto, dobé vso letno plačo od števnih let za penzijo (§. 61.).

§. 65. V pokoj se devljejo ali stanovitno ali začasno. V poslednjem primerljeju mora dotični, ko mine vzrok, zaradi kterege je bil postavljen v pokoj, zopet po ukazu deželne šolske oblasti delovati pri šolstvu ali pa se odpovedati pokojnini. Tudi v prvem primerljeju jenja pokojnina, ako v stanovitni pokoj djani prevzame kako s stalno plačo ustanovljeno službo.

§. 66. Vdove in sirote učiteljev imajo pravico do preskrbnine le takrat, če je umrli mož ali oče sam imel pravico do pokojnine.

§. 67. Vdove in sirote podučiteljev, ki imajo spričevalo učiteljske pripravnosti, pa so se oženili brez potrebnega privoljenja (§. 38.), nimajo pravice do preskrbnine.

§. 68. Učiteljeva vdova, ktere umrli mož ni še spolnil desetega števnega leta (§. 62.), odpravi se s četrtno letne plače, ktero je ranjki dobival po števnih letih (§. 61.).

§. 69. Če je umrli mož spolnil že deseto leto (§. 62.), dobí vdova penzijo, ktera se odmeri s tretjino zadnje števnice letne plače, ktero je ranjki dobival (§. 61.).

§. 70. Če je bil zakon z umrlim možem sklenjen že v pokoji, ali če je bila zakonska združba brez moževe krivde pred njegovo smrtjo po sodnijsko ločena, vdova nima pravice do pokojnine.

§. 71. Ako se vdova zopet omoži, more si penzijo prihraniti za mogoči vdovski stan, ali dveletni znesek tiste penzije vzeti za odpravilo.

§. 72. Za vsakega otroka umrlega moža, kterege ima preskrbovati vdova, ki dobiva pokojnino, jej gré tudi donesek za odgojo, in ta se jej tako odmeri, da vsa njena penzija z vsemi doneski za odgojo vred ne presega polovice tega, kar je umrli soprug ali oče poslednjič dobival števnice letnine (§. 61.).

(Konec prihodnjič.)

Slovensko slovstvo.

* *Ključ za poštevanje, razštevaje in metrično mero* se imenuje mali listek, v katerem to, kar naslov tega „ključa“ pravi, v razgledu uči g. Andrej Žnidarčič, c. k. okrajni šolski nadzornik in vikar na Banjšicah s. D. pri Kanali na Goriškem, pri katerem se tudi ta „Ključ“ dobiva.

Ker ta „Ključ“ — kakor „Glas“ piše — ni bil vsem jasen, ki so ga kupili, jim je gosp. pisatelj na pomoč prišel s tem-le pojasnilom: „Ta ključ je zložen iz 100 kvadratnih centimetrov postavljenih v vrste, pa odpira s temi in kaže pogledu šolskih otrok najbolj potrebne resnice poštevanja, razštevaja in metrične mere.

Na zgornjem koncu navpičnih vrst so vpisani poštevalci; na levem koncu povodnih vrst so vpisani poštevalci; tam pa, kjer se križajo vrste poštevalcev z vrstami poštevalcev, so vpisani dotični poštevk.

Pri razštevaji se postopa nasprotno. Iz poštevk nastanejo razštevanci; iz poštevalcev postanejo razštevki.

Meter (= 3.1637496') se razdeli v decimetre, centimetre, milimetre. „Ključ“ ima to glavno razdelitev. Njegovi kvadratni centimetri naredé en kvadraten deci-